

تذکرہ - اوقاتیہ
الذکر والخدمۃ والاعمال الصالحہ

(افروزہ ۲ مارچ تا ۱۳۳۸ ... ۱۹۲۲ تاریخہ اضا پرستہ)

استیصال - اقدام و طبعہ

۱۳۳۹

634

تورکجه

کتابخانه

تورکجه - او قانیا
مخائنیه و اخومت معناه اولاد ناصیه

(القرود ۲ تاریخ ۱۳۳۸ - ۱۹۲۲ تاریخه ایضا ایستند)

استبول - القاد معطوس

۱۳۳۹

المخادنت واخوت معاهده نامه سی

نورده تانی ۱۳۳۸ - ۱۹۲۲ تاریخندره امضا ایرلشدره)

تورکيه و او قرانيه

(الفردده ۵۲)

تورکيه و او قرايا مخادنت و اخوت معاهده نامه سی

ملترك اخوتی اساسی و اقوامك كندی مقدراتی سریتجه تعیین ایتمك حقنی طایفمه متحد اولان

تورکيه بویوك ملت مجلسی حکومتی ،

ایله

او قرايا سوسیالیست شورالر جمهوری حکومتی

توسع و استیلا سیاسته قارشلی اولان مجادله لرینده کی تساندرلی و ایکی ملتنن برینه واقع اولان مشکلاتك دیکرینكده وضعیتنی وخیم قیلاجقنی بالمشاهده آزالرنده دائما مناسبات مخادنتكارانه نك و هر ایکی ملتك منافع متقابله سنه مستند دواملی روابط دوستانه نك جایگیر اولسنی کورمك آرزوسیه متحسس اوله رق و قره دکزده کی یقین قومشولقلرنی نظر اعتباره آله رق آده لرنده موجود اکل و قلبی مناسباتك و مودت صادقانه نك پك کثیر اولان منافع مشترک لری نامه کال خلوص و صمیمیتله ترصینه و بوغایه به وصول مقصدیه بر مخادنت و اخوت معاهده نامه سی عقدنه قرار و برمشلر و بوخصوص ایچون آقره شهرنی محل مذاکرات اولق اوزره تئیتده بالائتلاف مذکور معاهده نامه نك عقدی ایچون مرخص و کیللی اولق اوزره ،

تورکيه بویوك ملت مجلسی حکومتی :

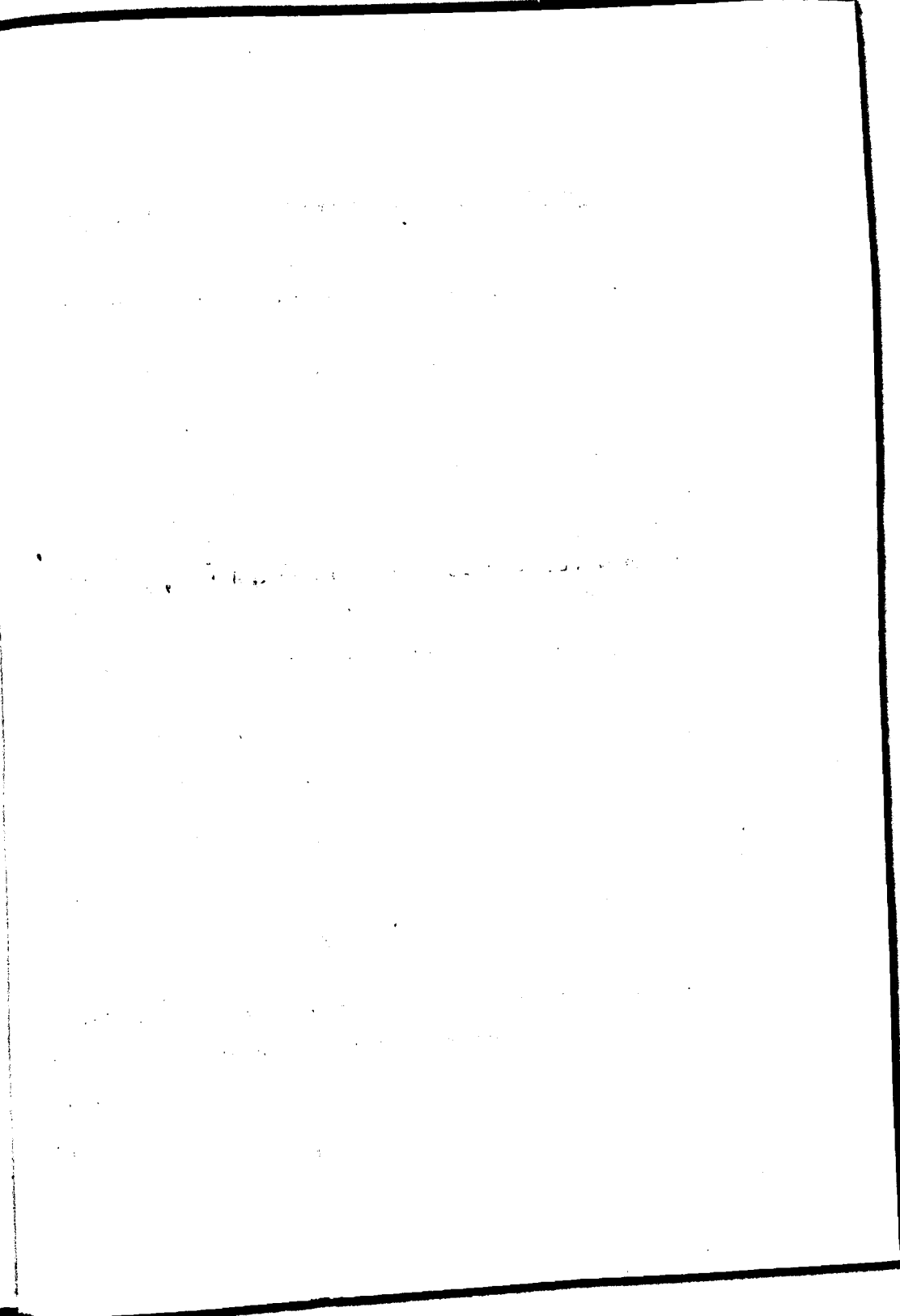
تورکيه بویوك ملت مجلسنده قسطنوق میوقی و خارجه قومیسری یوسف کمال بکی ،

و

او قرايا سوسیالیست شورالر جمهوری حکومتی :

او قرايا شورالر مرکزی اجرا قومیتسی و اهالی قومیسرلری مجلسی اعضاسندن او قرايانك و قریمك عموم قوای مسلحسی باش قوماندانی و قیزیل بایراق نشانی حاملی قونفرانسه فوق العاده سفیر عنوانیه مأمور موسیور فروزده میشلی

تعیین ایتشدردر .

دردنجی ماده

بوغازلك باجمله اقوامك منافلات تجاريمه كشادي و بوخصوصه سريسي مروري تأميناً طرفين عاقدين قره كز و بوغازلر حفته بين الملل برنظامنامهك احضار قطبيسي دول ساحليه مرخصلردن مركب اوله رق بالاآخره تشكىل ايده جك برقوتقرايمه توديمه موافقت ايدرلر . شوقدركه مذكور قوتقرايندن صادر اوله جق مقرراتك توركيه نك حاكيت مطلقه سنه و توركيه ايله باجق اولان استانبول شهربنك امينه بركونا ختل ايرات ايده مسمي شرطدر .

بشني ماده

طرفين عاقدين قره دكرك ساحلدار دولترى اولق اعتباريله اشترك قمليرى اولقسزين مذكور ذكره منصب اولان بين الملل نهرلره متعلق هيچ راصولك نه اداامه ونه ده وضع ايديلميه چكني قيدونيت خصوصه منحدرور . حقوقلرينت طاقسي استحصال امرنده موافق عد ايده چكلى باجمله وسائط ايله طرفين بوجايه ايجون تشريك ساعي و يكديكريمه ياردم اتمك ارادايى اظهار ايدرلر .

آلتنجى ماده

طرفين عاقدين اراضيرى داخلنده طرف ديكر مملكتك باخود اقسام ممالكندن برينك حكومتى وظيفه سنى درعهده ادعاسنده بولنان تشكيلات و نجهمايك تاسى و با اقامتى و كذلك ديكر مملكته قارشى مجادله مقصوده بولنان نجهمايك باخود مذكور نجهمايك و تشكيلايك مأمور و عمللرينك اقامتى قبول اجه ميكي تمهد ايدرلر .
توركيه و اوقرانيا ، روسيه و قفقاسيه سوويوت جمهوريتلرینه قارشوده معاصله متفايه شرطيه عين تمهدهه بولنورلر . شوراسى مقررورده اشو مادهده مذكور توركيه اراضيسى دوغريدين دوغرى توركيه بوبوك ملت مجلسى حكومتك اداره ملكيه و عسكرى سى نختنده بولنان اواضيدر .

بدنجى ماده

طرفين عاقدين هرايكى مملكتندن برينك ديكر مملكت اراضيسنده ساكن نيمسى حفته الا زاده نائل مساعده ملت معاصله سى تطبيقه موافقت ايدرلر . اشو ماده توركيه نك متفق بولنان مسلمان دولترى نجهلى ايله اوقرانيا نك متفلى اولان سوويوت جمهوريتلى نجهلرینه عائد حقوقده تطبيق ايدرلر . اشو احكام آرى بر متفايه نامه ايله تنظيم ايده جك اولان مناسبات تجاريمه شرائطه تطبيق ايدرلر .

اشبو مرخص وکیلر کافی واصولہ موافق اوله رق تنظیم ایدلش بولان صلاحیتنامہ لرینی بعدالتعاطی مواد آتیہ بی قرارلاشد برمشلردر :

برنجی ماده

طرفین عاقبتک هربری طرفیندن برینه کرهأ قبول ایتدیرلک ایتنیلن هیچ برماهده صاحبه بی ویا دیگر هیچ برین الدول سندی طایمانی اساس اوله رق قبول ایدر . اوقرانیا سوسیالیست شورالر جمهورینی حکومتی ایوم بووک ملت مجلسی طرفندن تمثیل ایدلنکده اولان تورکیه حکومت ملیسی جانبندن طایمانش تورکیه یه تاند هیچ برین الدول سندی طایمانی قبول ایدر . اشبو ماهده ده مذکور تورکیه تمیریله ۲۸ کانون نانی ۱۳۳۶ (۱۹۲۰) ده استانبولده منعقد مجلس بمونان طرفندن تنظیم و مطبوعات ایله بالمله دولتره تبلیغ اولان میناق ملینک احتوا ایتدیکی اراضی قصد ایدلشدر .

اوقرانیا حکومتی ۱۶ مارت ۱۹۲۱ تاریخده عقد ایدلش اولان تورکیه — روسیه محادنت و اخوت ماهده نامه سنک برنجی اوچنسی ماده لر ی و مذکور ماهده نامه نیک ذیللری ایله تعیین اولان تورکیه خط حدود لرینی طایر . بویدن ماعدا اوقرانیا حکومتی قارس قوه رانسندہ بر طرفندن تورکیه و دیگر طرفندن قفساسه شورالر جمهوریتلری آره سندہ قرر ایدن اشتلافاندن هر برینک بالمله احکامی طایمانی تمهید ایدر .

ایکنجی ماده

تورکیه ، اسکی روس امپراطورلی اراضی اوزرنده و اوقرانیا ایله منفق روسیه جمهورینی و کذک بوتون محدود دولتر آره سندہ منعقد ماهده نامه لرله معین حدود ارضیه داخلنده اوقرانیا ایشجی و کوبولورینک اراده سیله وجوده کتیرلش اولان اوقرانیا سوسیالیست شورالر جمهورینی بر دولت متفقہ و حاکمه اوله رق طایندی بی بیان ایدر .

اوچنسی ماده

طرفین عاقیدن ، تورکیه ایله اسکی روس امپراطورلی و باخود تورکیه ایله اوقرانیا آراسنده ۱۶ مارت ۱۹۲۱ تاریخده فدر عقد ایدلش اولان بالمله ماهده نیک حقیق منافع متقابل برینه تطابق ایتدیکی تصدیق ایدر لر . بناء علیه اشبو ماهده نیک کآن لیکن و منسخ اولدینی خصوصندہ طرفین عاقیدن متحدر .

اسکی روس امپراطورلشندن مقدمه بر قسم تشکیل ایتش اولتی اعتباریله اوقرانیا ؟ تورکیه ایله چار حکومتی آراسنده اولجه منصف بین الملل سنداه مستند مالی و ساز هر نوع تمهیدان کدیسه قارشی تورکیه نیک بری اولدینی بالخاصه بیان ایدر .

تأمین ایچون تدایر لازمه بی متحداً اتحاد ایچکی تمهد ایدر لر . طرفین بوباده روسیه و قفقاسیه شورالر جمهوریتلریله ایجاب ایدن صور تسویه نك وجوده کتیرلمسی خصوصنده متحداً تشبثات لازمه ده بونک جقدر در . شوراسی مقرر دز که تجارت حقتده بر ماهده و یا مفاوله عقد اولتجه ده د کین بولجیلرک و اشای تجارتیه نك کوروب چیقمننده مملکتیندن هر برنده جاری قوانین و نظامات حرفیاً تطبیق ایدله جکدر .

اون اوچنجی ماده

اقتصادی ، مالی و سائر مقاولانه عائد خصوصاته ممکن مرتبه یاقین بر زمانده شروع ایدلمسی مقرر در .

اون دردنجی ماده

طرفین عاقدين ممکن مرتبه قیصه بر مهلت ظرفنده کندى اراضیرى اقسامندن اولان قره دکیز لجانلرنده تطبیق ایدله جک تدایر محمیبه متعلق اوله رق متحداً بر نظامنامه احضاریه متقابلاً تمهد ایدر لر .

اون بشنجی ماده

طرفین عاقدين حکومتلری اشبو ماهده نامه نك امضاسنی متعاقب در حال مناسبات منظمه دیپلوماسیه نك تأسیسه شروع ایدله جکدر . ملی سنجاق ایله دولت آرمنلرینک توصیفاتنی و رسملرنی اوزمان طرفین متقابلاً بکدیگرینه ایصال ایدله جکدر .

اون آلتنجی ماده

اشبو ماهده ممامه تصدیقه تابع طویله جقدر ، تصدیقنامه لر ماهده نامه نك امضا ایدلریکی تاریخندن اعتباراً اوج آیلق بر مدت ظرفنده (خار قوف) ده تعلق ایدله جک و تصدیقنامه لرک تعلق ایدلریکی کون ماهده نامه موقع سرعته وضع اوله جقدر .

بالاده مندرج بالجله احکام حقتده بوجه ایله تفرایدن ائتلافی تصدیقاً سالف الد کزور کیه و او قرائیام خصلری اشبو ماهده نامه بی کندى الزیله امضا و تختم ایشلورد .

اشبو ماهده نامه فرانسز لساننده نسختین اوله رق آقرده ده ۱۳۳۸ و ۱۹۲۲ کابون تأسیسه ایچکی کون تنظیم و امضا ایدلشدر .

امضا	امضا
بروسف کمال	فرونه

سكزنجی ماده

طرفین عاقدیندن برینک طرف دیگر اراضیسندده ساکن تبعیسی مقیم اولدقلری مملکت قوانینی ابله تعیین ایدلش اولان حقوق ووظایک اساسنه مستدأمامعله کوره جکلردر . فقطمدافعه ملیعه عأدقانونلردن ونظاماندن معفو طوبیله جقلردر .

حقوق عالیله، وراثت واهلیت حقوقیله عأد مسائلدهده طرفین تبعیسی اشلوماده احکامندن استثناءیدله جکلردر . مواد مذ کوره بخصوصی استلافنامه عذبله حل اوله جقلدر .

طقوزنجی ماده

اوقرایا ۱۶ مارت ۱۹۳۳ تاریخل نورکله - روسیه معاهده نامه سنک قابتولاره نسیمه ایدیلن دولتلرله ادا ایتش اولدقلری عهد عتیقه اصولنک کان لم یکن اولدیلنه دأثر بولونان یدنجی ماده سی احکامیله ۱۳ تشرین اول ۱۹۳۳ تاریخل قارس معاهده نامه سنک اوچنجی ماده سی احکامی تمامیله قبول وتصویب ایدلککنی بیان ایلر .

اوتنجی ماده

امکان حاصل اولور اوللاز تلمسز تلغراف تلغرافی ده داخل اولوق اوزره پوسته وتلغراف معاوالاتیله رشپندرلک معاوילה نامه سنک عقدینه شروع اولنجی ققرر ائجمندر .

اون برنجی ماده

اوتنجی ماده ده مذ کور قونسولوسلق معاوילה نامه سنک عقدینه قدر ، طرفین عاقدیندن هربری جانبندن دیگر طرفک سائر هرهانکی بردولت مأمورین مآله سنک قبول ایدلکی نهر ولیمانلریله تجارت مواقفه تعیین ایدیله جک باش شپندر ، شپندر وشپندر وکیلاری امتیازات ومأموریتلریله متعلق خصوصانده مامله متقابله شرطیله حقوق دول عمومی اساسانه توفیقا معامله کوره جکلردر .

هیچ بر اجنبی قونسولوسلحاه سی بولیان محقره قونسولوس تعیین ایچون مواقع مذ کوره تک عأد اولدیلنی طرفک اول امرده مواظت ایتمی لازمدر .

اون ایکنجی ماده

ایکی مملکت آراسنده مناسبک عدم اضطاعنی تأمیناً طرفین عاقدین سرعت ممکنه ایلدکزه شندو قوره تلغراف وسائر منافعاتنک محافظه وتکمیل وایکی مملکت آراسنده بلا مشکلات اشخاص واشیایک سریبسی امراریتنک

La Turquie et l'Ukraine prennent le même engagement par rapport à la République Socialiste Fédérative des Soviets de Russie et aux Républiques Soviétiques du Caucase, sous condition de réciprocité. Il est bien entendu que le territoire ture visé dans le présent article est le territoire qui se trouve sous l'administration directe civile et militaire du Gouvernement de la Grande Assemblée Nationale de Turquie.

Article 7.

Les deux Parties Contractantes sont d'accord pour appliquer le régime de la nation la plus favorisée aux nationaux de l'un des deux pays résidant sur le territoire de l'autre. Cet article ne s'applique point aux droits appartenant aux nationaux des Etats musulmans alliés de la Turquie ainsi qu'aux nationaux des Républiques Soviétistes alliées de l'Ukraine.

Les présentes dispositions ne sont applicables aux conditions des relations commerciales, lesquelles seront réglées par une convention à part.

Article 8

Les ressortissants de chacune de deux Parties Contractantes, résidant sur les territoires de l'autre partie, seront traités sur la base des droits et des obligations déterminées par les lois du pays où ils résident, excepté celle concernant la défense nationale dont ils seront exempts. Les questions relatives aux droits de famille, de succession et de capacité juridique des habitants réciproques, font aussi exception au présent article. Elles seront résolues par la voie d'un accord spécial.

Article 9.

L'Ukraine déclare adopter entièrement les dispositions de l'article 7 du traité turco-russe du 16 mars 1921 ainsi que celles de l'article 3 du traité de Kurs du 13 Octobre 1921 concernant la nullité du régime des capitulations auquel avaient prétendu les Etats dits capitulaires.

Article 10.

Il est convenu qu'aussitôt que cela sera possible l'on procédera à la conclusion des conventions postales et télégraphiques y compris la correspondance par radio ainsi que d'une convention consulaire.

Article 11.

Jusqu'à la conclusion de la convention consulaire prévue à l'article 10, les consuls généraux, consuls et vice-consuls nommés par chacune des deux Parties Contractantes dans les villes, ports et places de commerce de l'autre partie où sont admis les fonctionnaires similaires de toute autre puissance, seront traités en ce qui concerne leurs privilèges et leurs fonctions, sur la base de droit international général à charge de réciprocité.

Pour la nomination des consuls dans les localités où il n'y aurait aucun consulat étranger le consentement préalable de la partie dont relève cette localité est requis.

Article 12.

Afin d'assurer la non-interruption des rapports entre les deux pays les deux parties contractantes s'engagent à prendre d'un commun accord toutes les mesures nécessaires pour maintenir et développer le plus vite possible les communications maritimes, ferroviaires, télégraphiques et autres ainsi que pour assurer le libre transit des personnes et des marchandises sans aucune entrave entre les deux pays. A cet effet elles feront d'un commun accord des démarches nécessaires pour établir des arrangements avec les Républiques Soviétistes de Russie et du Caucase. Il est entendu toutefois que jusqu'à la conclusion d'un traité ou d'une convention de commerce pour le trafic de l'entrée et de la sortie des voyageurs et des marchandises, toutes les dispositions établies à ce sujet dans chacun des deux pays auront application intégrale.

Article 13.

En ce qui concerne les conventions d'ordre économique, financier et autres, il est entendu qu'elles seront abordées le plus tôt possible.

Article 14.

Les deux Parties Contractantes s'engagent mutuellement à élaborer d'un commun accord, dans le plus bref délai possible, un règlement sur les mesures sanitaires à appliquer dans les ports de la Mer Noire faisant partie de leurs territoires respectifs.

Article 15.

Aussitôt après la signature du présent traité, les Gouvernements des deux parties contractantes procéderont à l'établissement des relations diplomatiques régulières. A ce moment on se fera parvenir mutuellement la description et le dessin du pavillon national et des armoiries d'Etat.

Article 16.

Le présent traité sera soumis à ratification. Les ratifications seront échangées à Kharkow dans un délai de trois mois à partir de la date de sa signature et il sera mis en vigueur le jour même de l'échange des ratifications.

En foi de l'accord ainsi intervenu sur toutes les clauses ci-dessus, les dits Plénipotentiaires de la Turquie et de l'Ukraine l'ont signé de leur propre main et y ont apposé leurs cachets.

FAIT et signé en deux exemplaires en langue française à Angora, le deux Janvier mille trois cent trente huit (mille neuf cent vingt deux).

(L. S.) YOUSSEUF KEMAL.

(L. S.) MICHEL FROBNZÉ.

A cet effet ils se sont mis d'accord pour fixer la ville d'Angora comme lieu de négociations et ont nommé leurs Plénipotentiaires chargés de la conclusion du dit Traité, savoir :

LE GOUVERNEMENT DE LA GRANDE ASSEMBLÉE NATIONALE

DE TURQUIE :

YOUSSEUF KÉMAL BEY, Député de Kastamoni à la Grande Assemblée Nationale de Turquie et Commissaire des Affaires Etrangères ;

ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE SOCIALISTE DES SOVIETS

DE L'UKRAINE :

Monsieur FROUNZÉ MICHEL, Membre du Comité Central Exécutif des Soviets de l'Ukraine, Membre du Conseil des Commissaires du Peuple, Commandant en Chef de toutes les Forces Armées en Ukraine et en Crimée, Chevalier du Drapeau-Rouge, à titre d'Ambassadeur Extraordinaire à la Conférence,

LESQUELS Plénipotentiaires après avoir présenté l'un à l'autre leurs pleins pouvoirs reconnus suffisants et régulièrement dressés ont convenus des dispositions suivantes :

Article 1.

Chacune des deux Parties Contractantes accepte en principe de ne reconnaître aucun traité de paix ou autre acte international qu'on voudrait imposer à l'une des deux Parties, le Gouvernement de la République Socialiste des Soviets d'Ukraine accepte de ne reconnaître aucun acte international concernant la Turquie et qui n'est pas reconnu par le Gouvernement National de la Turquie, représenté actuellement par sa Grande Assemblée Nationale. Sont entendus sous la notion de la Turquie, dans le sens du présent Traité, les territoires compris dans le Pacte National du 28 Janvier 1338 (1920) élaboré par la Chambre des Députés Ottomans à Constantinople et communiqué à la presse et à tous les Etats.

Le Gouvernement d'Ukraine reconnaît les lignes frontières de la Turquie établies par les articles 1 et 3 du traité turco-russe d'amitié et de fraternité, conclu le 16 Mars 1337 (1921), ainsi que par les annexes du dit traité.

En outre, le Gouvernement Ukrainien s'engage à reconnaître toutes les dispositions respectives des accords intervenus entre la Turquie d'une part, et les Républiques Soviétistes du Caucase d'autre part, à la Conférence de Kars.

Article 2.

La Turquie déclare reconnaître la République Socialiste des Soviets d'Ukraine, Etat indépendant et souverain, créé par la volonté des ouvriers et paysans de l'Ukraine sur les territoires de l'Ancien Empire Russe dans les limites territoriales définies par les traités conclus entre l'Ukraine et la République alliée de Russie ainsi qu'avec tous les Etats limitrophes.

Article 3.

Les deux Parties Contractantes reconnaissent que tous les traités passés antérieurement à la date du 16 Mars 1921 entre la Turquie et l'ancien Empire Russe ou entre la Turquie et l'Ukraine, ne correspondent pas aux vrais intérêts réciproques. Ils sont d'accord par conséquent pour regarder ces traités comme nuls et abrogés.

L'Ukraine, en tant qu'ayant fait autrefois partie de l'ancien Empire Russe déclare notamment qu'elle considère la Turquie comme libre envers elle de toute obligation pécuniaire ou autre, basée sur des actes internationaux passés antérieurement entre la Turquie et le Gouvernement Tzariste.

Article 4.

En vue d'assurer l'ouverture et la liberté du passage des Détroits aux transactions commerciales de tous les peuples, les deux Parties Contractantes sont d'accord pour remettre l'élaboration définitive du statut international de la Mer Noire et des Détroits à une Conférence ultérieure, composée des délégués des Etats riverains, sans que les décisions qui en découleraient puissent porter atteinte à la souveraineté absolue de la Turquie et de Constantinople, sa capitale.

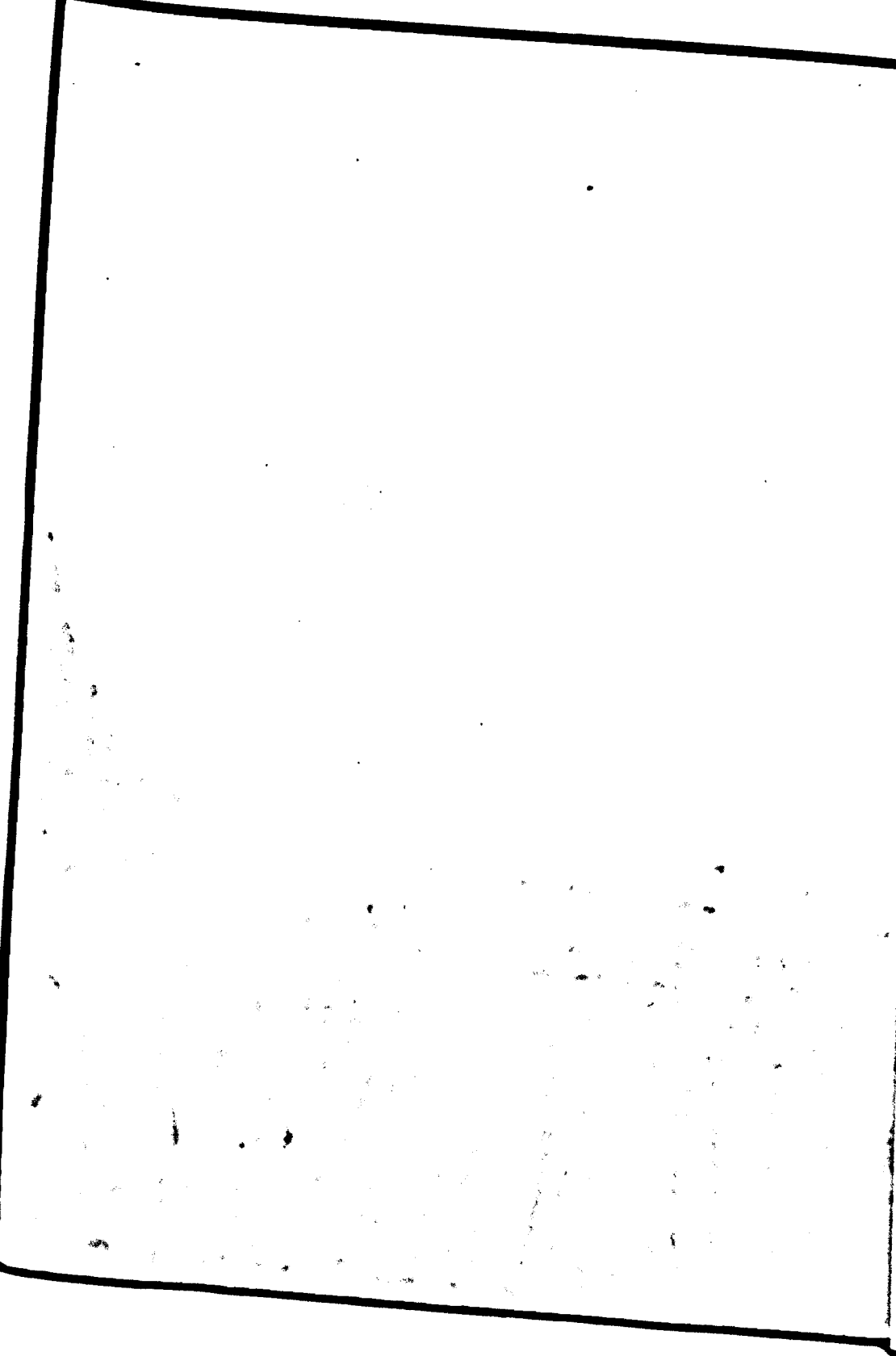
Article 5.

Les deux Parties Contractantes sont d'accord pour constater, comme Etats riverains de la Mer Noire qu'aucun régime des fleuves internationaux s'y débouchant, ne pourrait être maintenu ni établi sans leur participation effective.

Elles manifeste leur volonté de collaborer à cette fin et de s'entraider par tous les moyens qu'elles jugeront opportuns pour obtenir la reconnaissance de leurs droits.

Article 6.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à ne point admettre sur leur territoire la formation ou le séjour d'organisations ou de groupements prétendant assumer le rôle du Gouvernement de l'autre pays ou d'une partie de son territoire ainsi que le séjour de groupements ayant pour but de lutter contre l'autre pays ou de fonctionnaires ou représentants desdits groupements et organisations.

Traité d'Amitié et de Fraternité

entre

La TURQUIE et L'UKRAINE

PRÉAMBULE

LE GOUVERNEMENT DE LA GRANDE ASSEMBLÉE NATIONALE
DE TURQUIE,

et LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE SOCIALISTE DES
SOVIETS D'UKRAINE.

d'accord sur le principe de la fraternité des Nations et sur le droit des peuples à disposer librement de leur sort, constatant leur solidarité dans leur lutte contre l'impérialisme ainsi que le fait que toute difficulté survenue à l'un des deux peuples aggraverait la situation de l'autre, et étant entièrement animés du désir de voir régner toujours entre eux des rapports cordiaux et des relations de sincère amitié continue, basés sur les intérêts réciproques, et tenant compte de leur proche voisinage sur la Mer Noire, ont décidé d'affermir pour toujours, en toute sincérité et franchise, les meilleures et cordiales relations, et une fidèle amitié entre eux au nom des très nombreux intérêts communs et de conclure à cette fin un Traité d'Amitié et de Fraternité.

Traité d'A

LA TURQU

SI

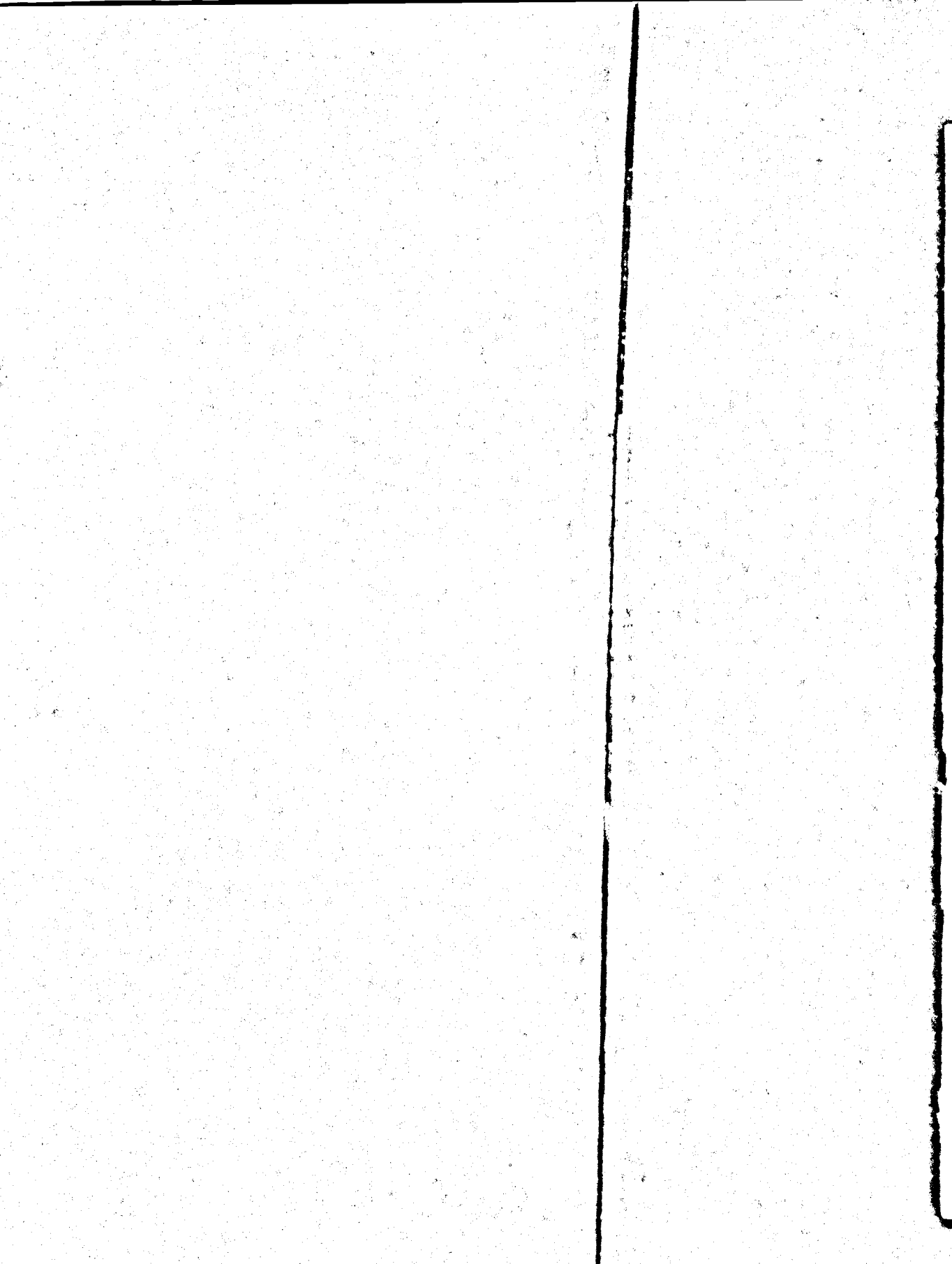
amitié et de Fraternité

entre

LA TURQUIE ET L'UKRAINE

ORGANISÉ À ANGORA

le 2 Janvier 1922.

Traite d'Amitié et de Fraternité

entre

LA TURQUIE ET L'UKRAINE

SIGNÉ A ANKARA

Le 2 Janvier 1922

IMPRIMERIE
NATIONALE

1922